

Trešdiena, 2009. gada 25. marts

## Budžeta līdzekļu piešķiršanas pārvaldības instruments

P6\_TA(2009)0173

### Eiropas Parlamenta 2009. gada 25. marta rezolūcija par ABB-ABM metodi kā budžeta līdzekļu piešķiršanas pārvaldības instrumentu (2008/2053(INI))

(2010/C 117 E/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
  - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A6-0104/2009),
- A. tā kā pēc Baltās grāmatas par reformu 2000. gadā (t. s. *Kinnock* reformas) ES iestādes pieņēma pārvaldību pēc darbības jomām (ABM), budžeta līdzekļu sadali pēc darbības jomām (ABB) un stratēģiskās plānošanas un programmu izstrādes (SPP) ciklu un tā bija daļa no jaunajiem centieniem panākt vairāk uz rezultātu vērstu pārvaldību Komisijā un ES programmās kopumā;
- B. tā kā šie jēdzieni tika ieviesti praksē R. Prodi vadītās Komisijas un tās piecu gadu stratēģisko mērķu (2000.–2005. gads) darbības laikā, ietverot gan ikgadēju SPP ciklu, gan atbilstošu ABM/ABB ciklu attiecībā uz resursiem;
- C. tā kā galīgais mērķis šajā sakarā neapšaubāmi bija panākt to, lai ierobežotie resursi, ko nodrošina nodokļu maksātājs, tiktu izmantoti pēc iespējas labāk nolūkā sasniegt apstiprināto politisko prioritāšu kopumu, labāk sasaistot politiku un resursu sadales procesu, kas nozīmēja, ka ES iestādēm būtu jāievieš mehānismi, lai to panāktu bez birokrātijas un efektīvi;
- D. tā kā vienlaikus reformas mērķis bija panākt efektīvāku pārvaldību un īstenošanu, lielāku rīcības brīvību un skaidrāk noteiktu personisko pārskatatbildību un atbildību;
- E. tā kā budžeta lēmējinstītūcija pašsaprotami par vissvarīgāko uzskatīja ierobežoto resursu iespējami labāku izmantošanu un tagad uzskata, ka ir pienācis laiks novērtēt līdzšinējo veikumu un rast jaunu stimulu turpmākiem uzlabojumiem, kas varētu nodrošināt ES iestādes ar augstas kvalitātes sistēmām, vērstām uz rezultātu sasniegšanu;
- F. tā kā jau ir notikušas vērā ņemamas pozitīvas izmaiņas saistībā ar vispārējo pieeju un attieksmi šajā jautājumā, bet vienlaikus joprojām pastāv lielas iespējas vēl vairāk uzlabot pašreizējo resursu pārvaldību,

### Vispārējās piezīmes

1. uzskata, ka ABM/ABB ieviešana ir notikusi veiksmīgi un ir ievērojami mainījusi darba kultūru Komisijā, vienlaikus palīdzot precizēt individuālos pienākumus un pārskatatbildību un padarot pārvaldību efektīvāku, vairāk vērstu uz rezultātu un pārredzamāku;
2. norāda, ka joprojām pastāv reāls Komisijas birokratizācijas risks, pieaugot apgrūtināšu noteikumu un piņķerīgu procedūru skaitam; tādēļ aicina visos līmeņos pilnveidot procedūras un pārvaldību Komisijā;
3. uzskata, ka Komisijas piecu gadu periodam noteiktie stratēģiskie mērķi, kas ir politiskais pamatu pamats tās programmu izstrādei kopumā, un to ikgadējā izpaušme ikgadējā politikas stratēģijā (IPS) būtu labāk jāsaista ar daudzgadu finanšu shēmām (DFS), lai pilnveidotu to grafiku un iekļaušanu vienā saskaņotā stratēģijā ar atbilstošiem resursiem, un tādēļ uzskata, ka arī DFS būtu jāattiecas uz piecu gadu periodu;

Trešdiena, 2009. gada 25. marts

4. uzskata, ka pašlaik ES programmas tiek pamatīgi pārbaudītas attiecībā uz kontrolēm un likumību, bet diemžēl tāda pati uzmanība netiek pievērsta noteiktajā laikposmā sasniegtajiem faktiskajiem rezultātiem; uzskata, ka sasniegtajiem rezultātiem būtu jāpievērš daudz lielāka uzmanība, novērtējot Komisijas vispārējo gada darbības rezultātu, tostarp budžeta izpildes apstiprinājuma procedūru;

#### **Pienākumi**

5. uzsver, ka skaidrai pienākumu definēšanai un sadalei ir ļoti liela nozīme, lai panāktu rezultātus ES politikas jomās un budžetā nodrošinātu izmaksu lietderību; uzsver, ka politiskā atbildība gulstas uz Komisijas locekļiem; uzsver arī to, ka viņi ir pilnībā atbildīgi Parlamenta priekšā par pareizu un efektīvu pārvaldību viņu pārziņā esošajās nodaļās un Komisijā kopumā; uzsver, ka svarīgs panākumu priekšnoteikums ir labas iestāžu attiecības savstarpējas uzticēšanās un atklātības garā;

6. uzskata par ārkārtīgi svarīgu to, lai Komisijai, kas ir atbildīga par izpildi, būtu pietiekami daudz līdzekļu un rīcības brīvības, bet lai tā ļoti skaidri atskaitītos par sasniegtajiem mērķiem un piešķirto finanšu un cilvēkresursu izmantojumu; uzskata par mazāk svarīgu — no budžeta lēmējinstītūcijas viedokļa — to, tieši kādā veidā mērķi sasniegti un kā noritējis darbs Komisijas iekšienē; ņemot to vērā, atbalsta lielākas brīvības piešķiršanu; aicina Komisiju analizēt pašreizējo ABB/SPP ciklu, lai nodrošinātu tā saskaņotību šajā sakarā un iesniegtu attiecīgus izmaiņu priekšlikumus;

7. uzskata, ka Komisijai būtu jānosaka skaidri kvantitātes un kvalitātes kritēriji, kas ļautu novērtēt politisko un administratīvo mērķu sasniegšanu, kā arī būtu jānodrošina iespēja salīdzināt šo mērķu izpildi dažādos laikposmos;

8. atgādina, ka zināma atbildība par pārvaldību un administrāciju, proti, par to, lai programmas un politikas pamatnostādnes tiktu īstenotas efektīvi, lietderīgi un, protams, juridiskajām normām atbilstoši, saskaņā ar attiecīgajiem Civildienesta noteikumiem un Finanšu regulā iekļauto pareizas finanšu pārvaldības principu ir arī Komisijas ģenerāldirektorātu ģenerāldirektoriem (deleģētajiem kredītrikotājiem);

9. uzskata, ka vairumā jomu problēma saistībā ar skaidri noteiktu atbildības ķēdi, kurā nav pārāk daudz posmu un kura nav pārāk birokrātiska, joprojām var izraisīt to, ka par atsevišķiem jautājumiem neviens Komisijā it kā nav atbildīgs, un tādēļ vēlētos, lai tiktu izstrādātas skaidras pamatnostādnes attiecībā uz programmu īstenošanu un budžeta izpildi, kā arī ABM un ABB nozīmi šajā jautājumā;

10. tādēļ atzinīgi vērtē turpmāku darbu, lai noskaidrotu procesā iesaistīto individuālo atbildību un veicinātu atbildības izjūtu iestādes iekšienē; tādēļ uzskata arī, ka ļoti liela nozīme var būt ABM/ABB efektīvai izmantošana un integrēšanai, uztverot to kā "panākumu atslēgu", nevis administratīvu slogu; aicina Komisiju turpināt šo procesu un šajā nolūkā iesniegt visus atbilstīgos priekšlikumus;

#### **Atgriezeniskā saite**

11. uzskata, ka praktiskais izklāsts un rezultātu un piešķirto līdzekļu kopsavilkums gada darbības pārskatos joprojām uzskatāms par nepietiekami veiksmīgu, ņemot vērā laiku, kas patērēts administratīvu uzdevumu veikšanai, izklāstot mērķus un līdzekļu pieprasījumus sagatavošanas posmos, t. i., IPS, gada pārvaldības plānos un darbības pārskatos; tādēļ uzskata, ka nepieciešama turpmāka attīstība, lai visi Komisijas dienesti labprātīgi uzņemtos atbildību par šo procesu;

12. uzsver faktisko vajadzību, proti, to, ka Parlamentam jāsaņem labāki, lietotājam draudzīgāki rezultātu ziņojumi, lai tas varētu veikt savus pienākumu budžeta, likumdošanas un revīzijas jomā; uzskata, ka lakoniskāka attiecīgo gada darbības pārskatu versija un to kopsavilkuma ziņojumi, kuros norādīti rezultāti un izmaksas, būtu jāiesniedz Parlamentam un Padomei ikgadējās budžeta procedūras laikā;

Trešdiena, 2009. gada 25. marts

13. uzskata par nopietnu trūkumu to, ka līdz šim ikgadējā politikas stratēģija un paralēlā budžeta informācija, kas tiek iestrādāta sākotnējā budžeta projektā, ir ieviesusi jaunas prioritātes, nenosakot "mazāk svarīgas" prioritātes, un tādējādi visa cikla laikā nāk klāt viena prioritātes pēc otras, bet netiek pieņemti politiski lēmumi par jomām, kurās — ņemot vērā ierobežoto līdzekļu apjomu, ko nodrošina nodokļu maksātāji, — darbība būtu jāierobežo, lai dotu vietu vissvarīgākajām prioritātēm; uzskata, ka tas nenoliedzami ir pretrunā reformas pamatprincipiem; tomēr ar bažām norāda, ka DFS noteiktie stingrie ierobežojumi pieļauj ļoti nelielu rīcības brīvību;

14. pieņem zināšanai priekšlikumus uzlabot saskaņotību starp gada pārvaldības plāniem un darbības pārskatiem, ko publicē kopā ar sākotnējo budžeta projektu, lai samazinātu SPP procesa administratīvo slogu, vienlaikus saglabājot saikni starp mērķiem un izmērītajiem rezultātiem; uzskata, ka gada pārvaldības plāns ir jāpārveido un aicina Komisiju rīkoties ātri;

15. līdz ar to joprojām nav pārliecināts, ka SPP/ABM procesā tiek pietiekami ņemta vērā gūtā pieredze un iepriekšējie rezultāti un nav drošs, kā tas nonāk atpakaļ sistēmā attiecībā uz turpmākajiem gadiem; norāda, ka tas saistīts arī ar to, kā resursu sadales procesā tiek ņemts vērā un kādu ietekmi atstāj — kā tam būtu jābūt — plašais Komisijas veikto pētījumu un novērtējumu klāsts; tādēļ ierosina novērtējumu noteikumos skaidrāk prasīt sasaisti ar programmu pārbaudēm un budžeta procedūru; turklāt ierosina gada darbības pārskatā iekļaut nodaļu par gūto pieredzi;

16. uzskata, ka SPP/ABM ciklā būtu jāiekļauj arī to risku novērtējums, kas saistīti ar dažādās politikas jomās izvirzīto mērķu sasniegšanu;

17. par praktisku priekšlikumu, lai uzlabotu ES programmu rezultātus, uzskata ierosinājumu labāk izmantot pašreizējos pārvaldības un budžeta ciklus jaunā budžeta gatavošanā; tehniski tas nozīmē to, ka saistībā ar pašreizējo procedūru (2010. gada budžets) 2008. gada darbības pārskatiem un to kopsavilkumiem, kuros iekļauta informācija par mērķu sasniegšanu vai nesasniegšanu, jābūt pieejamiem savlaicīgi un, gatavojot Komisijas priekšlikumus 2009. gadā, tie jāizmanto vairāk; uzsver vēlmi panākt, lai būtu jūtamas "sistēmiskas sekas" atkarībā no tā, kā notiek agrāk izvirzīto prioritāšu un mērķu sasniegšana; izsaka kritiku par to, ka gadu no gada pietiekami daudz uzmanības netiek pievērsts tam, kas šajā sakarā ticis darīts un kā tam būtu jāatspoguļojas turpmākajos gados;

18. atzinīgi vērtē zināmus uzlabojumus darbības pārskatos, kurus iesniedz kopā ar sākotnējo budžeta projektu, lai pamatotu resursu pieprasījumus; tomēr pauž nožēlu, ka šī informācija dažkārt nav tādas kvalitātes, lai, piemēram, attaisnotu budžeta palielinājumu, kā arī pauž nožēlu, ka līdz šim budžeta lēmējinstāncija nav uzskatījusi par lietderīgu atalgot "labus izpildītājus" vai, gluži pretēji, saglabāt iepriekšējā līmenī vai pat samazināt to nodaļu budžetu, kuru rezultāti nav pietiekami;

#### **Jautājumi attiecībā uz Komisijas iekšējo darbību**

19. uzskata, ka ilgtermiņa mērķi un plāni, piemēram, DFS un piecu gadu stratēģiskie mērķi, kā arī IPS, arī ir labāk jāizskaidro un jāsaista ar konkrētu ģenerāldirektorātu un dienestu darbu, un tas būtu nozīmīgs veids, kā motivēt šos darbiniekus un likt viņiem just piederību organizācijas lielajiem mērķiem un just savu devumu to sasniegšanā; tādēļ aicina Komisiju gada pārvaldības plānos un gada darbības pārskatos skaidrāk sasaistīt svarīgās un mazāk svarīgās prioritātes ar visiem daudzgadu un stratēģiskajiem mērķiem;

20. uzskata arī, ka kopumā šos stratēģiskos mērķus diemžēl nemēdz izvērtēt, ņemot par pamatu sasniegto; uzskata, ka varētu veikt, piemēram, termiņa vidusposma pārskatīšanu par to, kā ir īstenoti šie stratēģiskie mērķi, un katrs ģenerāldirektorāts varētu iesaistīties šajā procesā, norādot, kādi pasākumi ir veikti, kādi resursi izmantoti un kā tas ir veicinājis vispārējo mērķu sasniegšanu; uzsver — lai to īstenotu praksē, šajā stratēģiskajā kontekstā būs pēc iespējas jādefinē mērķi un izpildes novērtējuma rādītāji;

21. uzsver, ka šāda līdzdalība galu galā ir resursu atbildīgas pārvaldības priekšnoteikums darbības līmenī un, piemēram, arī svarīgs elements, motivējot nodaļas ieviest efektīvas darba metodes, ja iespējams, rast iespējas ietaupīt, sadarboties ar citām nodaļām utt.;

Trešdiena, 2009. gada 25. marts

22. uzskata, ka *ABB/ABM* jāattīsta tā, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un darītu pieejamus pamatojumus attiecībā uz pienākumu sadali starp centralizētajām un decentralizētajām funkcijām Komisijā, kā arī — kas ir ļoti svarīgi — nodrošinātu skaidras pamatnostādnes attiecībā uz administratīvajam atbalstam un koordinēšanai, tostarp *ABB/ABM* cikla atbalstam, paredzēto darbinieku skaitu un izmaksu apjomu un tādējādi veicinātu istā samēra atrašanu starp centralizētu un decentralizētu pieeju;

#### ***Nobeiguma piezīmes***

23. prasa Komisijai labāk integrēt un pilnveidot *SPP-ABM* ciklu, lai politikas nostādņu un pasākumu īstenošanas faktiskos rezultātus varētu pienācīgi ņemt vērā, sadalot cilvēkresursus un finanšu resursus; uzsver, ka tā rezultātā būtu arī jānosaka “mazāk svarīgas” prioritātes;

24. uzskata, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš tam, lai ikgadējā politikas stratēģija dotu iespēju sistemātiski ņemt vērā iepriekšējo gadu rezultātus, tādējādi arī mazinot Komisijas administratīvo slogu;

25. uzsver, ka būtu jāpanāk arī svarīgāko *SPP-ABM* dokumentu, piemēram, Komisija gada darbības pārskatu un kopsavilkuma ziņojumu, uzbūves vienkāršošana un uzlabošana, lai tie labāk atbilstu budžeta izpildes apstiprinātājiestādes vajadzībām;

26. uzskata, ka tam nevajadzētu izraisīt administratīvās slodzes palielināšanos; tādēļ aicina Komisiju veikt *SPP/ABM* cikla administratīvo izmaksu detalizētu analīzi, lai atrastu iespējamās administratīvās vienkāršošanas veidus, un cieši uzraudzīt cilvēkresursu piešķiršanas atbilstību, it īpaši pasākumiem, kas saistīti ar programmu un budžeta izstrādi;

27. aicina Komisiju nākamajā padziļinātas pārbaudes ziņojumā informēt Parlamentu par šādu pētījumu rezultātiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem un gūtajiem panākumiem saistībā ar šajā rezolūcijā izvirzītajām prasībām pirms 2010. gada budžeta pirmā lasījuma Parlamentā;

28. uzskata, ka vairāk būtu jāpievēršas kvalitātes kritēriju noteikšanai, kuri būtu jāņem vērā, sniedzot informāciju par darbības rezultātiem;

29. turklāt aicina Komisiju informēt Parlamentu par pasākumiem, ko veic, lai novērtētu un uzlabotu organizācijas efektivitāti un lietderību, it īpaši attiecībā uz administratīvā atbalsta un koordinēšanas funkciju sadali starp centrālajiem un izpildes līmeņiem Komisijā;

30. uzsver, ka būtu skaidrāk jāsaista gada darbības pārskati, ikgadējā politikas stratēģija un Komisijas PBP un ka plānošanas un budžeta izstrādes pasākumu saskaņošana būtu jāveicina daudzgadu perspektīvā, nodrošinot labāku saikni starp DFS, Komisijas stratēģisko plānu un ikgadējo politikas stratēģiju;

31. uzskata, ka šie uzlabojumi padarītu *ABB-ABM* par efektīvu instrumentu uz rezultātu orientēta budžeta izstrādē un veicinātu atbildības un pārskatatbildības gaisotni Komisijā;

32. uzskata, ka Parlamentam būtu jāpārskata veids, kā tas izmanto no *SPP/ABM* dokumentiem gūto informāciju par darbības rezultātiem, lai stiprinātu dialogu ar Komisiju;

\*

\* \*

33. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.